

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členiek senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Zuzany Ďurišovej v právnej veci žalobcu: **I. M. B.**, bytom Z. právne zastúpeného *JUDr. I. R. H.*, advokátom, K. proti žalovanému: **Colnému riaditeľstvu Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Ul. Mierová č. 23, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného zo dňa 4. apríla 2008 č. 22101/2008-1409 na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/73/2008-57 zo dňa 19. marca 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/73/2008-57 zo dňa 19. marca 2009, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného zo dňa 4. apríla 2008 č. 22101/2008-1409, ktorým odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu riaditeľa Colného úradu M. zo dňa 4. februára 2008 č. R-26/2008-5334 vo veci prepustenia žalobcu zo služobného pomeru zamietol a

prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Náhradu trov konania žalobcovi nepriznal.

V dôvodoch napadnutého rozsudku uviedol, že z obsahu administratívneho spisu, z rozhodnutia riaditeľa Colného úradu v M. a z rozhodnutia žalovaného aj podľa názoru krajského súdu jednoznačne a nepochybne vyplynulo, že žalobca pri výkone povinnosti colníka porušil služobnú prísahu zvlášť hrubým spôsobom na tom skutkovom základe ako zistili správne orgány v administratívnom konaní, pričom nemal pochybnosti o tom, že ponechanie žalobcu v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Jednou z podmienok vzniku služobného pomeru colníka je zloženie služobnej prísahy. Z citovanej služobnej prísahy podľa krajského súdu jednoznačne vyplýva, že táto obsahuje aj sľub čestnosti, statočnosti, disciplinovanosti, ako aj ochrany bezpečnosti a verejného poriadku a od služobnej prísahy colníka sa odvíjajú jej služobné povinnosti, ktoré súd citoval v odôvodnení rozsudku vyššie.

V konaní nebolo preukázané, že žalobca sa dopustil úmyselne porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti, ale bolo podľa krajského súdu preukázané, že žalobca nedôsledne a povrchno vykonal colnú kontrolu, teda sa dopustil z nedbanlivosti porušenia služobnej prísahy a služobnej povinnosti, čo je dostatočným dôvodom na prepustenie zo služobného pomeru v zmysle § 183 ods.1 písm. d/ zákona o štátnej službe colníkov.

Podľa krajského súdu preskúmané rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu sú v súlade so zákonom, vychádzajú zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu, majú požadované formálne a obsahové náležitosti a sú dostatočne odôvodnené. Krajský súd preto podľa § 250j ods.1 OSP žalobu zamietol, lebo na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru colníka podľa § 183 ods.1 písm. d/ zákona o štátnej službe colníkov boli splnené všetky zákonné podmienky. Krajský súd sa stotožnil so skutkovým i právnym záverom žalovaného, ktoré sú podrobne uvedené v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, v ktorom namietal, že krajský súd nesprávne právne vec posúdil tým, že nedostatočne zistil skutkový stav resp. jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné z nasledujúcich dôvodov.

Nesúhlasil s vyhodnotením jeho námietky o porušení zákona pri začatí konania vo veci služobného pomeru pre nedoručenie oznámenia o jeho začatí ako neopodstatnenej, pretože konštatovanie súdu, že žalobca vedel, čoho sa mal dopustiť je podľa žalobcu absolútne v rozpore so všetkými vyjadreniami žalobcu, ktorý si nikdy nebol a nie je vedomý žiadneho svojho konania, ktoré by bolo možné posúdiť ako porušenie prísahy a služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, naopak celá jeho podrobná výpoveď zo dňa 17. decembra 2007 je vyvrátením uvedených záverov a súčasne žalobcom predložený dôkaz – vzor oznámenia o začatí konania vo veci služobného pomeru, ktorý sa v iných prípadoch vždy doručoval a doručuje, uvedené konštatovanie súdu vyvracia.

Žalobca nesúhlasil s vyhodnotením jeho námietky o nevykonaní jediného dôkazu v jeho prospech (nevypočutí príslušníka OHK L., ktorý bol so žalobcom v predmetnom čase priamo v rušni pri vykonávaní kontroly) ako neopodstatnenej. Nesúhlasil s argumentáciou súdu, že príslušník hraničnej polície nemusí ovládať ani kontrolovať či prípadne mať dozor, či colník postupuje pri kontrole v súlade s predpismi, colnú kontrolu vykonáva zodpovedne a teda jeho výpoveď nemôže byť rozhodujúca pre posúdenie, či žalobca colnú kontrolu vykonal zodpovedne, dôsledne a v súlade s predpismi.

Uvedené konštatovanie súdu je podľa žalobcu v rozpore s nasledujúcim tvrdením súdu, že výpovede iných svedkov nemôžu byť objektívne z dôvodu, že títo sa nezúčastnili ani nevykonávali colnú kontrolu, a preto nevedia popísať akým spôsobom, žalobca colnú kontrolu vykonal. Podľa žalobcu výpoveď jedinej osoby (L.), ktorá bola na mieste a jediná by mohla popísať spôsob vykonania kontroly žalobca žalovaný ani súd nepripustil.

Žalobca nesúhlasil s vyhodnotením jeho námietky o nepreškolení na kontrolu rušňov ruskej výroby neopodstatnenej. Krajskému súdu vyčítal, že tvrdenie o tom, že žalobca sa zúčastnil školenia kontrolu rušňov ruskej výroby nebolo ničím preukázané.

Žalobca rovnako nesúhlasil s vyhodnotením jeho námietky o jednostrannom vykonaní dôkazov zo strany žalovaného iba v jeho neprospech ako neopodstatnenej. Nesúhlasil s jeho argumentáciou, že vykonaný dôkaz považuje správny orgán za pravdivý, kým sa nepreukáže opak. Toto konštatovanie krajského súdu je podľa žalobcu v rozpore s postupom ako aj odôvodnením súdu, keďže preukázať pravdivosť niektorého dôkazu je možné iba iným dôkazom, takéto však neboli vykonané a naviac napriek návrhom žalobcu

ani pripustené.

Naviac sa krajský súd nezaoberal podľa žalobcu jeho námietkou o nepreukázaní skutočného rozsahu zvlášť hrubého spôsobu porušenia prísahy a služobnej povinnosti resp. akýchkoľvek následkov tohto údajného konania žalobcu, nie je totiž zrejmé množstvo tovaru, ktorý mal byť vykladaný- vyhodенý z rušňa, ani nie je zistené z ktorej časti rušňa mal byť tovar vykladaný.

Podľa žalobcu v správnom konaní neboli dodržané základné zásady spravodlivého procesu a ta najmä z dôvodu nekorektného začatia konania o skončenie služobného pomeru a nepripustenia tak závažného dôkazu navrhnutého žalobcom ako je výpoveď jediného priameho očitého svedka.

V tejto súvislosti žalobca namietal, že boli porušené základné princípy zakotvené v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, teda že rozhodnutie súdu je nesprávne a nezákonné.

Okrem uvedeného žalobca vyčítal krajskému súdu, že pochybil aj výrokom, kedy žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania a opomenul vydať rozhodnutie o vrátení súdneho poplatku vo výške 2000 Sk žalobcovi prostredníctvom Daňového úradu, keďže žalobca je oslobodený od platenia súdnych poplatkov podľa § 11 ods.1 zákona č.71/1992 Zb.

Na základe uvedeného navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že rozhodnutie žalovaného a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu navrhol zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu vyjadril tak, že napadnutý rozsudok navrhol ako vecne správny potvrdiť. K námietke žalobcu, že rozhodnutie o jeho prepustení sa prieči dobrým mravom a právne úkony neboli urobené predpísanou formou, je podľa žalovaného nepravdivé.

Zdôraznil, že konanie voči žalobcovi začalo v súlade s § 224 ods.1 a 3 zákona č. 200/1998 Z.z. z podnetu služobného úradu tak, že žalobcovi bola daná možnosť sa

vyjadriť k zistenému porušeniu služobnej disciplíny, ktorého sa mal dopustiť dňa 22. novembra 2007 pri výkone štátnej služby na pobočke Colného úradu M.. Žalobca bol riadne poučený o tom, že je účastníkom konania a o možnosti vyjadriť sa k veci, navrhovať dôkazy a obhajovať sa. Predmetné konanie vo veci služobného konania sa riadilo ust. 12. časti zákona č. 200/1998 Z.z.. Cieľom predmetného konania bolo zistiť všetky okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu služobnej disciplíny a nezákonnému dovozu 190 kartónov cigariet na územie SR. Nie je teda podľa žalovaného pravdivé tvrdenie žalobcu, že bol prvostupňovým správny orgánom uvedený do omylu tak, že účelom jeho výpovede malo byť zistenie vo veci disciplinárneho previnenia.

K nevy počutie príslušníka oddelenia hraničnej polície L. žalovaný uviedol, že riaditeľ Colného úradu M. nepovažoval za potrebné vypočuť v konaní aj tohto príslušníka hraničnej polície, keďže je zrejme, že príslušníci oddelenia hraničnej polície sa zameriavajú na plnenie úloh po svojej línii a nevedia a ani nemusia vedieť, z akých úkonov má pozostávať colná kontrola priestorov rušňa, ktorú majú vykonať colníci. Výpoveď rušňovodiča L. bola v konaní vyhodnotená ako účelová, keďže bolo preukázané, že cigarety v množstve 190 kartónov boli vyložené práve z rušňa, ktorý menovaný viedol a na ktorom bol sám.

Tvrdenie žalobcu, že nebol preškolený na vykonávanie kontroly rušňov ruskej výroby je podľa žalovaného v rozpore s dokumentom, ktorý žalobca podpísal dňa 2. apríla 2002. Tento dokument preukazuje zoznam colníkov, ktorí boli preškolení o spôsobe vykonávania colnej kontroly v rušňoch a o priestoroch, ktoré môžu byť použité ako úkryt na nelegálny dovoz tovaru.

Žalovaný vyjadril presvedčenie, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 200/1998 Z.z., potom, čo v konaní objektívne bez pochyb preukázal, že žalobca nedbalo a povrchno vykonanou colnou kontrolou umožnil nezákonne dovieŕ na územie Slovenskej republiky 100 kartónov cigariet zn. B. G. a 90 kartónov cigariet zn. B. C., ktoré boli opatrené ukrajinskými známkami. Vo výroku predmetného rozhodnutia je presne a zrozumiteľne definované, ktoré právne normy boli v konaní použité a ktoré žalobca svojim nedbalým výkonom štátnej služby porušil. V odôvodnení sú podľa žalovaného uvedené skutočnosti, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie, i to, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a na základe ktorých

rozhodol o prepustení žalobcu zo služobného pomeru. Podľa žalovaného na prepustenie žalobcu boli splnené obidve podmienky uvedené v § 183 ods.1 písm. d/ zákona č. 200/1998 Z.z., preto navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu a konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné potvrdiť.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba žalobcu proti rozhodnutiu žalovaného zo dňa 4. apríla 2008 č. 22101/2008-1409, ktorým odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu riaditeľa Colného úradu M. zo dňa 4. februára 2008 č. R-26/2008-5334 vo veci prepustenia žalobcu zo služobného pomeru podľa § 183 ods.1 písm. d/ zákona č. 200/1998 Z.z. zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu uplatnenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 183 ods.1 písm. d/ zákona č. 200/1998 Z.z. služobný úrad prepustí colníka zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Podmienkami prepustenia zo služobného pomeru podľa § 183 ods.1 písm. d/ zákona sú jednak 1/ porušenie služobnej prísahu alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom a jednak 2/ jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Pokiaľ krajský súd dospel k záveru, že obe tieto podmienky boli splnené, pričom k takémuto záveru dospel na základe výsledkov dokazovania v administratívnom konaní, bolo potrebné s týmto názorom súdu súhlasiť.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V intenciách ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“ sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 250i ods. 3 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Odvolačný súd zastáva názor, že prvostupňový súd pri rozhodovaní o žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného postupoval v súlade s citovanými ustanoveniami O.s.p., ktoré upravujú správne súdnictvo.

Z pripojeného administratívneho spisu bolo zistené, že dňa 6. decembra 2007 bol Colnému úradu Č. doručený podnet na disciplinárne konanie HSP 999/2007 č.j. 59163/2007-1472, ktorého súčasťou bol aj úradný záznam č.j. 21171/2007-1202-INT, v ktorom sa uvádzalo, že dňa 22. novembra 2007 o 0.45 hod bolo colníkmi IGR CR SR a príslušníkmi ŽP SR monitorovaním colného priestoru pobočky M. zistené, že na tretiu príchodovú koľaj prišiel nákladný vlak Pn X., č. rušňa X.. Po príchode vlaku bol rušeň z vlakovkej súpravy odvesený a z priestoru budovy colnej pobočky vyposunovaný na prvú hodovú koľaj. Rušeň prešiel asi 500 m v smere na V. K.. Potom za tento rušeň bola zavesená súprava vystupujúca smerom na Ukrajinu. Ešte pred príchodom rušňa k odchodovej súprave boli z rušňa vyhodené čierne predmety v tvare kvádra. Po vyhodení týchto čiernych predmetov, došli k rušňu traja muži s baterkami a pozbierali tieto predmety. Potom títo muži odišli s týmito predmetmi popri oplotenej budove čističky, povedľa starej budovy colnej pobočky a vošli do centrálnej kotolne. Po chvíli vyšli z kotolne len dvaja muži s baterkami a bez čiernych predmetov, kvádrového tvaru. Monitoringom budovy centrálnej kotolne bolo zistené, že

v kotolni je len jeden muž a to kurič, pán J. P.. O 02.40 hod. došiel na prvú príchodovú koľaj pred budovu colnej pobočky M. vlak Pn X., rušeň č. X.. Tento rušeň bol tiež odvesený a bol preposunovaný na odchodovú koľaj vo vzdialenosti asi 500 metrov od budovy colnej pobočky. V čase, ako bola na rušeň pripojená odchodová súprava z rušňa boli tiež vyhodené uvádzané čierne kvádrové predmety a k rušňu prišli dvaja muži nižšej postavy. Pozbierali čierne predmety a odišli už v uvádzanej trase v smere ku centrálnej kotolni. V tom čase vyšiel z kotolne aj kurič, ktorý bol zaistený colníkom Inšpekcie generálneho riaditeľa CR SR v čase o 03.20 hod. Následne na to boli v kotolni objavené v jej prednej časti, za prvým kotlom už spomínané čierne predmety kvádrového tvaru. Bolo zistené, že sa jedná o čierne igelitové tašky so zlatým nápisom „H. B.“. Celkom išlo o 19 ks takýchto tašiek, pričom v každej taške bolo 10 kartónov cigariet s ukrajinskými kontrolnými známkami zn. B. (celkom teda 190 kartónov (38 000 ks cigariet) z toho 100 kartónov B. G. a 90 kartónov zn. B. C.). V čase o 03.25 hod. vstúpili do kotolne aj dvaja muži, ktorí boli už predtým monitorovaní a následne boli zaistení colníkmi Inšpekcie generálneho riaditeľa CR SR. Išlo o dvoch Ukrajincov. O p. M. I. K., ktorý v štyroch čiernych igelitových taškách so zlatým nápisom H. B. nedovolené prechovával ukrajinské cigarety v celkovom počte 40 kartónov (8000 ks, z toho 10 kartónov zn. B. G. a 30 kartónov zn. B. C.). Druhým Ukrajincom bol p. I. I. F., ktorý v šiestich čiernych igelitových taškách so zlatým nápisom H. B. nedovolené prechovával 60 kartónov (12 000 ks ukrajinských cigariet) z toho 30 kartónov zn. B. G. a 30 kartónov zn. B. C.). Následne bolo zistené, že s kuričom, p. P. niekoľkokrát telefonicky komunikoval istý C., ktorý okolo šiestej hodiny mal prísť do centrálnej kotolne po cigarety. Operatívnym vyťažovaním p. P. bolo zistené, že p. P. si má po skončení práce ísť po obálku s peniazmi do P. R. vo V. K.. Tiež operatívnym vyťažovaním uvedených ukrajinských občanov bolo potvrdené, že vyššie uvedené cigarety mali prevziať od rušňovodičov, ktorých mená uviesť nevedeli. Po príchode vyšetrovateľa OR PZ M. do centrálnej kotolne, boli uvedené zaistené osoby aj spolu s cigaretami mu odovzdané na ďalšie konanie. V oboch prípadoch boli čierne predmety kvádrového tvaru - igelitové tašky s cigaretami v celkovom počte 290 kartónov (t.j. 58 000 ks) vyhodené z rušňov po skončení colnej a pasovej kontroly. Dňa 11. januára 2008 bola na zamestnaneckom oddelení Colného úradu M. spísaná zápisnica s c.i. JUDr. P. T., os. č. X., v ktorej uvádza na spresnenie úradného záznamu č.j. 21171/2007-1202-INT zo dňa 22. novembra 2007, že po odpojení rušňa č. X. od vlakovej súpravy a v čase, keď ešte nebol pripojený k odchodovej súprave, došlo k vyhodeniu čiernych kvádrových predmetov z lokomotívy, ako sa neskôr ukázalo išlo o 19 čiernych tašiek s nápisom H.-B., v ktorých bolo v každej po 10 kartónov ukrajinských cigariet. Ako došlo k vyhodeniu týchto tašiek z rušňa, prišli k rušňu traja muži

s baterkami a tieto tašky zobrali a zanesli do kotolne ŽSR M.. Od tejto doby bol objekt kotolne pod neustálym monitoringom, na základe čoho je isté, že nemohol tieto tašky z kotolne nikto vyniesť. Následne dve osoby vyšli z kotolne a v kotolni zostala jedna osoba a neskôr bolo zistené, že sa jedná o osobu p. P. J.. Pri zaistení osoby p. P. na začiatku kotolne JUDr. P. T. objavil 190 kartónov cigariet, ktoré boli v 19 čiernych igelitových taškách s nápisom H.-B.. Operatívnym vyťažovaním voz majstrov bolo zistené, že voz majstri nepoznajú tváre rušnovodičov a preto ich nevedia identifikovať. V zápisnici napísanej na zamestnaneckom oddelení Colného úradu M. s M. Š., os. č. X. sa uvádza, že jeho stanovisko bolo na takom mieste, odkiaľ mal dobrý výhľad, ako na rušeň tak aj na objekt kotolne. Toto stanovisko bolo vybrané tak, aby nebol spozorovaný. Z operatívnej informácie vedeli, že cigarety sa budú prenášať z rušňa práve do kotolne. Zo svojho stanoviska pozoroval v prvom prípade rušňa, že pri rušni boli 3 osoby, ktoré preberali čierne balíky a tie mohli byť aj vyhadzované aj podávané z rušňa. Ďalej uviedol, že potom čo bol zaistený p. P. bolo zistené, že v kotolni sa za kotlom nachádza 190 kartónov cigariet. Tieto cigarety boli v čiernych igelitových taškách a boli to tie predmety, ktoré v prípade prvého rušňa boli donesené do kotolne. Osobám, ktoré niesli cigarety chceli jednoznačne preukázať, že sa dopustili pašovania cigariet a preto ich nezaistili pri rušni v čase, keď preberali cigarety, ale nechali ich, aby tieto cigarety preniesli do kotolne. Ďalej uviedol, že k vypočutiu rušnovodiča z prvého rušňa nedošlo z toho dôvodu, že mali informáciu o tom, že k pašovaniu ešte dôjde a teda by došlo k prezradeniu ich prítomnosti. Na základe vyššie zistených skutočností bolo začaté konanie vo vecí služobného pomeru s I. M. B.. Dňa 17. decembra 2007 bola spísaná zápisnica na Zamestnaneckom oddelení s menovaným, v ktorej uviedol, že je po nočnej zmene, ktorú ukončil o 7.00 hod, nočnú službu zo dňa 21.-22. novembra 2007 mal vymenenú, t.j. že to nebola jeho zmena. Uviedol, že kontrolu vykonal s pprap. B. za stálej prítomnosti príslušníkov OHK PZ M. V., z ktorých jeden bol trvalo prítomný pri kontrole vnútorných priestorov rušňa hore. Popísal spôsob kontroly vo vnútornej časti rušňa, ktorá pokračovala v zadnej časti rušňa, kontrolou chodby s ventilačnou šachtou, vrátane konštrukčných dutín, priestorov elektrickej časti a konštrukčných dutín stropnej časti, kde menovaný colník dňa 22. októbra 2007 osobne zistil nelegálny dovoz cigariet ukrajinským rušnovodičom. Ďalej pokračoval kontrolou chodby s ventilačnou šachtou, výsledok týchto kontrol bol negatívny. Následne sa pokračovalo kontrolou kabíny zadnej časti rušňa a vonkajšou časťou rušňa, kde boli presvietené konštrukčné dutiny v podvozkovej časti. Výsledok aj týchto kontrol bol negatívny.

Po ukončení kontroly rušňa počas jeho pomalej jazdy bola vykonaná predbežná kontrola podvozkov a po príchode na PCÚ 5314 a vypnutí trakčného vedenia bolo pristúpené

k samotnej kontrole vagónov a podvozkov. Táto kontrola začala približne o 00.55 hod. Počas kontroly vagónov, ktorú vykonávali za pomoci sondážnej tyče a vzhľadom na to, že druh tovaru bolo uhlie, z výšky bolo vidno ľavú stranu rušňa spolu s druhým rušňom a súpravou v diaľke približne 300 metrov. Počas tejto kontroly vagónov nebol zaznamenaný žiadny pohyb pri predmetnom rušni. Vzhľadom k tomu, že predmetný rušeň vstúpil do stanice v čase 00.45.hod a vystúpil v čase o 1.20, uplynulo len 35 min, počas ktorých bol ešte rušeň odpojený od dovoznej súpravy a presunutý na koľaj č. 202, kde stál rušeň s prázdnu súpravou. Uplynula veľmi krátka doba, počas ktorej bol ešte rušeň nimi sčasti viditeľný z jednej strany a preto je nepravdepodobné, aby rušňovodič mal čas vyhodiť cigarety v akomkoľvek množstve. Podľa názoru M. B., ak IGR CR SR videla, ako rušňovodič vyhadzuje cigarety z rušňa, mala a musela zakročiť proti rušňovodičovi. Keďže v centrálnej kotolni boli zaistené osoby v čase približne 03.15 hod, do výstupu rušňa s podozrivým rušňovodičom ostávalo ešte približne 2 hod., počas ktorých mohli príslušníci IGR CR SR zaistiť a vypočúť rušňovodiča vlaku č. X.. Podľa jeho informácií rušňovodič nebol doposiaľ vypočutý.

Na otázku, ako si vysvetľuje, že z predmetného rušňa boli vynesené krabice, v ktorých príslušníci IGR v kotolni ŽSR M. našli cigarety označené kontrolnou známkou na označovanie tabakových výrobkov UA odpovedal, že uvedené balíky mohli byť uložené v blízkosti stanovišťa rušňov na výstupe v skoršom období, resp. v inom čase. Na ďalšiu otázku, aby sa vyjadril ku skutočnosti, že práve zo vstupujúcej súpravy č. X., rušňa č. X., kde vykonával colnú kontrolu na štátnej hranici len jeden colník z ich zmeny, zistila IGR a príslušníci železničnej polície, že sa vykladali balíky, v ktorých následne boli zistené ukrajinské cigarety odpovedal, že vzhľadom na to, že kontrolu predmetného rušňa vykonal kolega V. spolu s dvoma príslušníkmi OHK PZ M. V., nevie si skutočnosť dostatočne vysvetliť, ak sa tvrdenie IGR zakladá na pravde.

Ďalej uviedol, že práve jeho zmena patrila medzi najúspešnejšie zmeny, čo sa týka počtu a množstva zistených nelegálnych dovozov cigariet.

Prvostupňový správny orgán vyhodnotil vyjadrenia žalobcu za zavádzajúce a odporujúce skutočnostiam zisteným príslušníkmi IGR a ŽP SR, ktorí monitorovaním predmetného rušňa zistili, že z práve z rušňa č. X. boli vyložené čierne hranaté predmety, ktoré tri osoby preniesli do kotolne ŽSR M. a v ktorých neskôr bolo zistené, že sa nachádza 190 kartónov ukrajinských cigariet. Na základe uvedeného prvostupňový správny orgán dospel k záveru, že žalobca nevykonal colnú kontrolu predmetného rušňa ako to uvádza

v zápisnici, ale colnú kontrolu vykonal nezodpovedne, povrchno a nedbalo, nakoľko kontrolou nezistil, že v predmetnom rušni sa nelegálne dovážajú na územie SR cigarety označené kontrolnými známkami UA. Týmto konaním porušil podľa prvostupňového správneho orgánu služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, a preto žalobcu podľa § 183 ods. 1 písm. d/ zákona č. 200/1998 Z.z. prepustil zo služobného pomeru príslušníka colnej správy.

Proti uvedenému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, v ktorom vyjadril presvedčenie, že konštatovanie správneho orgánu prvého stupňa o tom, že kontrolu vykonal povrchno a nedbalo sa nezakladá na pravde.

Uviedol, že orgány činné v trestnom konaní alebo služobný úrad právoplatne nerozhodli, že došlo k nezákonnému dovozu cigariet na územie SR. Trval na svojej výpovedi, ktorú uviedol do zápisnice dňa 17. decembra 2007 v plnom rozsahu. Poukázal na to, že jeho výpoveď potvrdil aj colník M. B. a nstrž. M. A., ktorí potvrdili, že kontrola bola vykonaná štandardným spôsobom, pričom neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by bránili vstupu jazdnej súpravy na územie SR. Poukázal na to, že kontrola rušňa sa vykonávala vo vzdialenosti cca 2 km od stanovišťa, ktoré IGR monitorovala.

Žalobca v odvolaní namietal rozpornosť vyjadrení príslušníkov IGR, keď jeden tvrdil, že čierne predmety vyhadzované a druhý tvrdil, že čierne balíky osoby pri rušni preberali a tie mohli byť aj vyhadzované aj podávané z rušňa. Podľa žalobcu, tieto čierne predmety mohli byť uložené v blízkosti stanovišťa rušňov už skôr, pričom v čase sledovania IGR tadiaľ uvedený rušeň len prechádzal. Tieto skutočnosti IGR nepreukázala ani výpoveďou rušňovodiča L., ktorý uvádzal, že cigarety sa v rušni nenachádzali, resp. neboli dovezené cez štátnu hranicu na územie SR rušňom č. X.. Žalobca zároveň spochybňoval množstvo cigariet, ktoré sa mali nelegálne doviest'. Boli nájdené v kotolni, celkovo malo ísť o 19 ks tašiek. Nebolo preukázané, že všetkých 19 ks tašiek pochádzalo z rušňa č. X..

Žalobca namietal, že nebol nikdy špeciálne preškolený a oboznámený s technickou dokumentáciou ukrajinského rušňa a nikdy sa nezúčastnil praktického predvedenia ukážok, ktoré by simulovali možné situácie pri ktorých môže dôjsť k dovozu resp. ukrytiu tovaru v ukrajinskom rušni a na základe ktorej by bolo možné odhaliť sofistikované miesta, kde je ukladaný nelegálne dovážaný tovar.

Žalobca tiež namietal, že vo veci nebol vypočutý príslušník OHK J. L., ktorý tiež vykonával kontrolu predmetného rušňa.

Zároveň namietal postup správneho orgánu, ktorý mu riadne nedoručil oznámenie

o začatí konania vo veci služobného pomeru. O tom, že sa jedná o vec služobného pomeru sa dozvedel až dňa 11. februára 2008 až pri nahliadnutí do spisu. Ani po podaní vysvetlenia mu nebolo oznámené, že podáva vysvetlenie vo veci konania služobného pomeru, mal za to, že sa vedie konanie vo veci disciplinárneho previnenia.

Na základe uvedeného navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť.

Odvolaací správny orgán preskúmal napadnuté prvostupňové rozhodnutie a dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom a zisteným skutkovým stavom.

K námietke žalobcu, že nebolo preukázané, že akým spôsobom bolo zistené, že 190 kartónov cigariet označených kontrolnou známkou UA na značenie tabakových výrobkov bolo dovezených na územie SR v rušni č.X., po colnej kontrole, ktorú vykonával žalobca, žalovaný uviedol, že spôsob, akým bolo zistené, že práve z rušňa č. X. bolo dňa 22. novembra 2007 vyložených 19 čiernych tašiek je opísaný v úradnom zázname č.j. 21171/2007-1202-INT zo dňa 22. novembra 2007. Podľa žalovaného, žalobca účelovo vyhľadáva rozpory o tom, že colníci IGR a policajti ŽP SR neuvádzajú koľko predmetov presne bol z rušňa vyložených. Skutočný počet predmetov vyložených z rušňa bol ale presvedčivo zistený sledovaním osôb, ktoré tieto predmety prenášali od rušňa č. X. do kotelne železnice M. a následným jej monitoringom.

Podľa žalovaného množstvo cigariet, ktoré boli donesené z rušňa č. X. potvrdil aj P. vo svojej výpovedi, kde uvádza, že „do kotelne došli mne neznámi dvaja muži, ktorí mali v rukách dve igelitové tašky čiernej farby, v ktorých boli cigarety. Títo ma poprosili, či môžu tieto cigarety nechať v kotolni. Ja som súhlasil. Cigarety uložili za prvý kotol od vchodu. Následne odišli“. P. v zápisnici účelovo na ochranu svojej osoby neuviedol, že tieto balíky nosil od predmetného rušňa aj sám. Tvrdenie colníka T., že na niektorých taškách boli masné fľaky po oleji podľa žalovaného preukazuje tú skutočnosť, že tašky neboli uložené na inom mieste než v rušni.

K námietke žalobcu, že nebol špeciálne preškolený a oboznámený s technickou dokumentáciou ukrajinského rušňa a ani sa nikdy nezúčastnil praktického predvedenia ukážok, ktoré by simulovali možné situácie pri ktorých môže dôjsť k dovozu, resp. ukrytiu tovaru v ukrajinskom rušni, žalovaný v rozhodnutí uviedol, že tvrdenia žalobcu sú účelové a nepravdivé. Žalobca totiž vykonáva štátnu službu na pobočke Colného radu M. cca 9 rokov a v priebehu tejto služby vykonával pravidelne a viackrát kontrolu rušňov vstupujúcich na územie SR a ani v jednom prípade nepoukázal na to, že nebol preškolený

ako má vykonávať kontrolu takéhoto rušňa. Podľa žalovaného o nepravdivosti tvrdenia žalobcu svedčí aj podpis na doklade „zoznam príslušníkov, ktorí boli preškolený o spôsobe vykonávania colnej kontroly na rušňoch a o priestoroch, ktoré sa môžu použiť ako úkryt na nelegálny dovoz tovaru“.

K námietke žalobcu, že správny orgán pred vydaním rozhodnutia nevypočul osoby, ktoré by svojimi výpoveďami mohli prispieť k objasneniu celého prípadu a že nebol vypočutý príslušník OHK, ktorý tiež vykonával kontrolu predmetného rušňa, žalovaný uviedol, že správny orgán nepovažoval za potrebné spísať zápisnicu s každým účastníkom kontrolnej akcie, ktorý je uvedený v zozname č.j. 21171/2007.1202- INT zo dňa 22. novembra 2007 osobitne, keďže z uvedeného záznamu je zrejmý priebeh udalostí a činností osôb, ktoré sa podieľali na nezákonnom dovoze cigariet na územie SR.

S colníkmi T. a Š. boli spísané zápisnice za tým účelom, aby sa spresnil záznam zo dňa 22. novembra 2007, v ktorom menovaní uviedli, že na sledovanie osôb a ich činnosti boli dňa 22. novembra 2007 použité prístroje na nočné videnie, čím sa potvrdila dôveryhodnosť predmetného záznamu a rozptýlili sa pochybnosti o tom, že ako bol zistený nezákonný dovoz cigariet na územie SR, keďže sledovanie osôb podieľajúcich sa na pašovaní cigariet sa odohralo v nočných hodinách.

K námietke žalobcu, že správny orgán v rozpore s § 224 zákona mu riadne nedoručil oznámenie o začatí konania vo veci služobného pomeru, resp. že vyhlásenie uvedeného oznámenia svojim podpisom nepotvrdil, v dôsledku čoho je zrejmé, že konanie nemohlo riadne začať, žalovaný uviedol, že konanie voči žalobcovi bolo riadne začaté na základe odstúpenia spisového materiálu OK a IGR č. HSP 999/2007č.j. 59163/2007-1472 “podnet na disciplinárne konanie“.

Dňa 17. decembra 2007 bola so žalobcom spísaná zápisnica, predmetom ktorej bolo jeho porušenie služobnej disciplíny. Ako účastník konania bol poučený a svojim podpisom potvrdil, že bol oboznámený s predmetom konania a poučený o možnosti sa k veci vyjadriť, navrhovať dôkazy a obhajovať sa.

Uvedeným je podľa žalovaného preukázané, že konanie bolo začaté z podnetu služobného úradu v súlade s § 224 ods.3 zákona, keď urobil správny orgán prvého stupňa prvý úkon voči účastníkovi konania, teda dal mu možnosť sa k veci vyjadriť.

Tvrdenie žalobcu, že nevedel, že sa vyjadruje vo veci služobného pomeru, ale vo veci disciplinárneho previnenia je podľa žalovaného účelové a zavádzajúce. Keďže zákon neustanovuje osobitný postup pre konania vo veci služobného pomeru a vo veci disciplinárneho previnenia.

S poukazom na to, že skutočný stav vo veci bol prvostupňovým správnym orgánom správne posúdený a rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom, žalovaný napadnuté rozhodnutie potvrdil.

Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z.z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 200/1998 Z.z.) colníkom sa rozumie fyzická osoba, ktorá je v služobnom pomere podľa tohto zákona a vykonáva štátnu službu v služobnom úrade. Jednou z podmienok vzniku služobného pomeru colníka je zloženie služobnej prísahy. Tá obsahuje aj sľub čestnosti, statočnosti, disciplinovanosti ako aj ochrany bezpečnosti a verejného poriadku. Od služobnej prísahy colníka sa odvíjajú jeho služobné povinnosti uvedené v ustanovení § 43 a § 44 tohto zákona. Základnou povinnosťou colníka, vychádzajúc z citovaných ustanovení, je dôsledné plnenie si svojich povinností stanovených nielen zákonmi a všeobecne záväznými predpismi, ale aj služobnou prísahou, rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených.

Ustanovenie § 180 zákona č. 200/1998 Z.z. vymedzuje rozsah spôsobov skončenia služobného pomeru colníkov. Ustanovenie § 183 vymedzuje spôsoby skončenia služobného pomeru prepustením. Dôvodom na skončenie služobného pomeru porušením služobných povinností je ustanovenie § 183 ods. 1 písm. d/ zákona č. 200/1998 Z.z..

Podľa § 183 ods.1 písm. d/ zákona č. 200/1998 Z.z. služobný úrad prepustí colníka zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Z ustanovenia § 224 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z.z. vyplýva, že konanie vo veci služobného pomeru sa začína na návrh účastníka konania alebo z podnetu služobného úradu.

Ak sa konanie začína z podnetu ministra alebo služobného úradu, je konanie začaté dňom, keď urobil voči účastníkovi konania prvý úkon (ods.3).

Odvolačný súd nemal pochybnosti o tom, že konanie voči žalobcovi bolo začaté z podnetu služobného úradu v súlade s § 224 ods.3 zákona č.200/1998 Z.z., keď urobil správny orgán prvý úkon voči žalobcovi, ktorým bolo oboznámenie s predmetom konania - porušenie služobnej disciplíny, ktorého sa mal žalobca dopustiť dňa 22. novembra 2007

v čase o 0.45 hod pri vykonávaní colnej kontroly vlakovej súpravy č. X., ktorej súčasťou bol aj rušeň č. X. na PCÚ M..

Zo zápisnice spísanej so žalobcom dňa 17. decembra 2007, vyplýva, že žalobca bol oboznámený s predmetom konania, ktorým bolo porušenie služobnej disciplíny, pričom z obsahu zápisnice vyplýva, že žalobca ako účastník konania bol oboznámený s predmetom konania a poučený o možnosti sa k veci vyjadriť, navrhovať dôkazy a obhajovať sa.

Keďže zákon č. 200/1998 Z.z. neustanovuje v konaní vo veciach služobného pomeru povinnosť správneho orgánu doručovať účastníkovi konania oznámenie o začatí konania, neobstojí námietka žalobcu, že nemal vedomosť, že sa voči nemu začalo konanie vo veci služobného pomeru, pretože z obsahu zápisnice zo dňa 17. decembra 2007 jednoznačne vyplýva, že s predmetom konania bol oboznámený a bol poučený o svojich právach - sa k veci vyjadriť, navrhovať dôkazy a obhajovať sa.

V konaní neboli porušené procesné práva žalobcu. Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný správny orgán kvalifikoval konanie žalobcu v súlade so zákonom, a to najmä s prihliadnutím na množstvo dovážaného tovaru. Odvolacie námietky žalobcu neboli spôsobilé spochybníť správnosť zisteného stavu veci najmä, čo sa týka žalobcom namietaného nepreukázania množstva cigariet. Správne orgány aj podľa odvolacieho súdu vychádzali z dôkazov, ktoré dostatočným spôsobom preukázali, že z rušňa č. X. bolo vyložených a následne prenesených do kotolne železničnej stanice M. 19 čiernych tašiek, ktoré sa následne našli v predmetnej kotolni. Neobstojí žalobcovo tvrdenie, že vo veci nebol dostatočne zistený skutkový stav a že nebolo preukázané, že by sa vôbec dopustil porušenia služobnej povinnosti.

Odvolací súd vzhľadom na obsah administratívneho spisu, z ktorého bolo potrebné pri súdnom prieskume rozhodnutia vychádzať a ktoré nasvedčuje tomu, že prvostupňový, ale aj druhostupňový správny orgán si zadovážili dostatok skutkových podkladov, z ktorých pri svojom rozhodovaní vychádzali, nemal žiadne pochybnosti o legálnosti vykonaných dôkazov, spôsobe vykonania a vyhodnotenia dôkazov, ktoré pre potreby rozhodnutia o prepustení so služobného pomeru príslušníka colnej správy bolo potrebné považovať za dostačujúce a ktoré preukázali konanie žalobcu, v ktorom bolo potrebné vidieť porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, pričom prvostupňový správny orgán odôvodnil, prečo by prípadné ponechanie žalobcu v služobnom pomere bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Zákon o štátnej službe colníkov nie je možné porovnávať s porušením pracovnej disciplíny ostatných pracovníkov, ktorých činnosť je založená na zmluvnom vzťahu a posudzuje sa podľa Zákonníka práce. Vyššia miera zodpovednosti colníkov je teda odzrkadlená v zákone a tomu musia zodpovedať aj vyššie možnosti postihu zo strany nadriadených orgánov. Porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti sa môže colník dopustiť aj z nedbanlivosti a nemusí ísť len o úmyselné konanie, ktoré by mohlo zakladať aj prípadnú trestnú zodpovednosť (viď. Stanovisko správneho kolégia Najvyššieho súdu SR z 09. mája 2002, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5SŽ/35/2002).

Z ustanovenia § 226 zákona č. 200/1998 Z.z. vyplýva, že účastníci konania sú povinní postupovať tak, aby svojim konaním nesťažovali a nezdržovali priebeh konania, majú právo nahliadať do spisov, okrem protokolov o hlasovaní a majú právo robiť si výpisky. Účastník konania je oprávnený navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy (§ 227 ods. 3 zákona č. 200/1998 Z.z.).

Z obsahu preskúmaného rozhodnutia a spisu žalovaného odvolací súd nezistil, že by správne orgány žalobcovi ako účastníkovi konania odopreli tieto práva.

Podľa názoru odvolacieho súdu preskúmané rozhodnutia žalovaného, ako aj prvostupňového orgánu sú v súlade so zákonom, vychádzajú zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu, majú požadované formálne i obsahové náležitosti a sú dostatočne odôvodnené. Žalobca svojim nedbanlivým výkonom služobných povinností porušil služobnú prísahu ako aj služobné povinnosti, s ktorými bol riadne oboznámený, o ktorých bol pravidelne preškolený a ktorých dôsledné dodržiavanie sa od neho dôvodne očakávalo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania súd účastníkom konania nepriznal (§ 250k ods. 1 O.s.p.). Žalobca vo veci bol procesne neúspešný a žalovaný hoci mal plný procesný úspech vo veci nárok na náhradu trov konania zo zákona nemá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.

V Bratislave 26. augusta 2010

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská